

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Formy arkusza:</i>	MJAP-P0-100 (wersja A, wersja B); MJAU-P0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	5 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zadania zamknięte

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadanie otwarte sprawdzające rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
  - popełnia błędy, które
    - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *plain mechanic* zamiast *plane mechanic* w zadaniu 5.7.
    - powodują, że użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *pane mechanic* zamiast *airplane mechanic* w zadaniu 5.7.
    - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna
  - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej, np. *gelery* zamiast *gallery* w zadaniu 5.4.
  - udziela odpowiedzi, która:
    - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *mechanic* zamiast *airplane mechanic* w zadaniu 5.7.
    - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *repair the plane* zamiast *an airplane mechanic* w zadaniu 5.7.
  - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *gallery and café* zamiast *a gallery* w zadaniu 5.4.
  - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *Sunday and Wednesday* zamiast *a Sunday* w zadaniu 5.6.
  - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu, np. *lotnisko* zamiast *the airport* w zadaniu 5.5.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku angielskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku angielskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla konkretnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są również odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiadane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	T
1.2.			F
1.3.			F
1.4.			F
1.5.			T

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiadane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	E	B
2.2.		II.4) Zdający określa kontekst wypowiedzi [...].	C	D
2.3.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	F	A
2.4.		II.3) Zdający określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi.	D	C
2.5.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	A	F

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzonego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1246).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiadane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	II.6) Zdający układa informacje w określonym porządku.	C	A
3.2.		II.3) Zdający określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi.	A	B
3.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C	A
3.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C	B
3.5.		II.4) Zdający określa kontekst wypowiedzi [...].	B	C

Rozumienie tekstów pisanych**Zadanie 4.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.	F	B
4.2.			E	A
4.3.			A	F
4.4.			C	D

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024			Poprawna odpowiedź Wersja arkusza	
	Wymaganie ogólne		Wymagania szczegółowe		
	A	B			
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B	D	
5.2.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	A	B	
5.3.		III.3) Zdający określa kontekst wypowiedzi [...].	D	A	

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
5.4.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>		
5.5.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
5.6.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		
5.7.			

Uszczegółowienia do zadania 5.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 5.4.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się odniesienie do tekstu C. Kluczowe jest przekazanie informacji, że na lotnisku w Stambule znajduje się galeria sztuki.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)	
an art gallery	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)	
(a/the) art gallery	akceptowane jest pominięcie przedimka lub błędny przedimek
gallery	wyraz <i>art</i> może być pominięty
picture gallery museum / art museum (art) exhibition	akceptowane jest użycie wyrażeń o zbliżonym znaczeniu do wyrażenia <i>art gallery</i>
galery	w wyrazie <i>gallery</i> akceptowany jest brak podwójnego "l"

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
a café/cafés a departure lounge bins a picture art galleries/galleries	odpowiedź jest niezgodna z tekstem
an unusual room a (special) place (an) attraction/attractions	odpowiedź jest nieprecyzyjna
a historical museum	odpowiedź akceptowana uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem
an airport Turkish culture recycled rubbish	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym luke
galeria	odpowiedź w innym języku niż wymagany w zadaniu
gelery/gallery	odpowiedź zawiera zapis odzwierciedlający brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
special place for pictures	odpowiedź nie jest zgodna z polecienniem – przekroczony limit wyrazów

Zadanie 5.5.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się odniesienie do tekstu C. Kluczowe jest wskazanie, że materiały wykorzystane do stworzenia obrazów zostały zebrane na lotnisku (w Stambule).

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)	
the airport Istanbul airport	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)	
(a/an) airport the/a/an Istanbul airport	akceptowane jest pominięcie przedimka lub błędny przedimek
the airport itself this/that airport the same airport airport in Istanbul (airport) terminal airport area	odpowiedź akceptowana
Istanbul/Instanbul airport	w wypadku <i>Istanbul</i> akceptowane są błędy ortograficzne
airport/airport's (garbage/rubbish) bins airport trash cans the airport's garbage/rubbish	akceptowane jest dodanie wyrazów <i>bin/bins/garbage/rubbish</i> (lub ich synonimów) <u>po wypisaniu <i>airport</i></u>
airport from rubbish/garbage/waste	odpowiedź akceptowana

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
the gates cafés recycling centre plastic bags amazing portraits	odpowiedź jest niezgodna z tekstem
a place rubbish bins	odpowiedź jest nieprecyzyjna
airport recycling centre	odpowiedź akceptowana uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem
exploring the airport passengers rubbish/leaflets and tickets	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym luke
lotnisko	odpowiedź w innym języku niż wymagany w zadaniu
erport/eiport	odpowiedź zawiera zapis odzwierciedlający brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej

Zadanie 5.6.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się odniesienie do tekstu A. Kluczowe jest wskazanie, że bilet lotniczy można kupić w najlepszej cenie, jeśli dokona się rezerwacji w niedziele.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)	
a Sunday	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)	
Sunday/Sundays	
any Sunday	
on a Sunday	akceptowane jest powtórzenie wyrazu poprzedzającego luke

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
w niedzielę	odpowiedź w innym języku niż wymagany w zadaniu
Wednesday/Wednesdays travel agency internet www.quora.com last minute	odpowiedź niezgodna z tekstem
weekend	odpowiedź jest niewystarczająco precyzyjna
in advance cheapest ticket connecting flights special offer	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym luke
Sanday	błąd ortograficzny – wymagana pełna poprawność zapisu w wyrazie o wysokiej frekwencji w języku angielskim

Zadanie 5.7.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się odniesienie do tekstu D. Kluczowe jest wskazanie, że główny bohater pracował podczas drugiej wojny światowej jako mechanik samolotowy.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)	
an airplane mechanic	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)	
airplane mechanic	akceptowany jest błąd językowy (pominiecie przedimka)
plane/aircraft mechanic aeroplane mechanic	akceptowane jest użycie wyrażeń o zbliżonym znaczeniu do wyrażenia <i>airplane</i>

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
a mechanic a soldier important worker	odpowiedź jest niewystarczająco precyzyjna
a pilot/fighter a brave fighter much as possible	odpowiedź niezgodna z tekstem
Wally Shiers the first	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym lukę
a plain mechanic	błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu – wymagana pełna poprawność zapisu w wyrazie o wysokiej frekwencji w języku angielskim
airplane mechanik	wymagana pełna poprawność zapisu w wyrazie o wysokiej frekwencji w języku angielskim

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B	C
6.2.			C	B
6.3.			C	D
6.4.			B	C
6.5.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu [...].	D	A

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	D	B
7.2.			A	E
7.3.			B	D
7.4.			E	A

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C	A
8.2.			A	C
8.3.			C	A

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
9.1.	I. Znajomość środków językowych.		C	A
9.2.		I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B	C
9.3.			A	B
9.4.			C	A

Zadanie 10.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
10.1.	I. Znajomość środków językowych.		<i>to</i>
10.2.		I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>who/that</i>
10.3.			<i>in</i>

Zadanie	Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)
10.1.	for/when/where
10.2.	and which/whose/whom They/they
10.3.	with/on/out/to/at special/elegant/official4

Zadanie 11.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
11.1.	I. Znajomość środków językowych.		May/Can/Could/Might I use
11.2.	Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	have never seen / never have seen / haven't ever seen / never saw
11.3.			so much noise / that/this much noise

Zadanie	Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)
11.1.	May/Can/Could/Might I borrow Can I get/take/try Shall I use Can i use
11.2.	never saw before haven't seen didn't see had never seen was never seeing
11.3.	such noise / such a noise too much noise as much noise so many noises lots of noise such big noise so much chaos

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania zdających z dyslekcją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dyslekcję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie sąbrane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

*Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 10. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
10.2.	thet

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 11. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
11.1.	Can i use
11.2.	hav never seen have nevr seen
11.3.	so much nois so much noize soo much noise

Wypowiedź pisemna

Zadanie 12.

W ubiegłym tygodniu wygrałeś(-aś) konkurs fotograficzny dla młodzieży. W e-mailu do kolegi z Anglii:

- wyjaśnij powody uczestnictwa w tym konkursie
- opisz, co przedstawia Twoje zwycięskie zdjęcie
- zrelacjonuj przebieg wręczania nagród
- zachęć kolegę do udziału w konkursie fotograficznym w przeszłym roku i napisz, w jaki sposób pomożesz mu przygotować się do tego konkursu.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie prostego tekstu pisanej w typowych sytuacjach [...].
- V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

- I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.1) Zdający opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska.
- V.2) Zdający opowiada o czynnościach [...] i wydarzeniach z przeszłości [...].
- V.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
- VII.8) Zdający [...] zachęca [...].
- VIII.3) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 5 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
  - a. nadzrodnymi zasadami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–17 poniżej oraz ustaleniami przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
  - b. w razie wątpliwości – rozważeniem następujących kwestii:
    - w jakim stopniu jako odbiorca czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu podpunktu polecenia?
    - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/okreśników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
  - a. nie realizuje tego podpunktu lub
  - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
  - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
    - **wyjaśnij powody uczestnictwa w tym konkursie**
I love taking photos. (jedno odniesienie)
  - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
I love taking photos and want to be a photographer. (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić:
  - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
    - **opisz, co przedstawia Twoje zwycięskie zdjęcie**
In the photo you can see my parents with my brother and our dog.
  - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.

In my photo you can see a lizard on a stone. In the background there is a beautiful scenery of the mountains.

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
  - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniosł się do danego podpunktu
  - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniosł się do danego podpunktu
  - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniosł się do danego podpunktu
  - d. jeśli zdający odniosł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwiniął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *take part in the competition, win a prize* traktowane są jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą synonimycznych wyrazów/wyrażeń lub wzajemnie wykluczających się wyrazów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych wyrazów/wyrażeń jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
  - **zrelacjonuj przebieg wręczania nagród**
During the ceremony I felt scared and frightened before my speech.
8. Pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *very, a little, some, much, many*) oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
9. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
10. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
11. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia, np.
  - **wyjaśnij powody uczestnictwa w tym konkursie**
  - **zachęć kolegę do udziału w konkursie fotograficznym w przyszłym roku i napisz, w jaki sposób pomożesz mu przygotować się do tego konkursu***I know that you are not keen on taking photos but it's the best way to feel happy.*
12. Jeśli zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź przez odpowiadanie na te pytania, nie dbając o precyzyjne przekazanie informacji wymaganych w każdym podpunkcie polecenia, prowadzi to do obniżenia punktacji za treść oraz może powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
13. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, budzący wątpliwość, to wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że informacja dotyczy danego podpunktu polecenia i jest logicznie uzasadniona.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalno-gramatycznej, podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko się odniosł, a podpunkt, do którego zdający się odniosł, jako niezrealizowany.
15. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np.

• wyjaśnij powody uczestnictwa w tym konkursie

I don't know why I decided to take part in the competition. („nie odniósł się”)

16. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.

• opisz, co przedstawia Twoje zwycięskie zdjęcie

The photo shows łąki i jeziora. („nie odniósł się”)

17. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.

• zrelacjonuj przebieg wręczania nagród

During the ceremony wręczania nagród I met the Prime Minister. („odniósł się”)

Zadanie 12.

W ubiegłym tygodniu wygrałeś(-aś) konkurs fotograficzny dla młodzieży. W e-mailu do kolegi z Anglii:

- wyjaśnij powody uczestnictwa w tym konkursie
- opisz, co przedstawia Twoje zwycięskie zdjęcie
- zrelacjonuj przebieg wręczania nagród
- zachęć kolegę do udziału w konkursie fotograficznym w przyszłym roku i napisz, w jaki sposób pomożesz mu przygotować się do tego konkursu.

Hi Mark,

Guess what! Last week I won a photo competition for teenagers.

- wyjaśnij powody uczestnictwa w tym konkursie

VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jeden powód/cel wzięcia udziału w konkursie fotograficznym. Powód/cel może dotyczyć na przykład:

- umiejętności/zdolności, preferencji, zainteresowań, upodobań, intencji zdającego, które wpłyneły na jego decyzję o udziale w tym konkursie, np. *I decided to take part in a competition because I love taking photos and I wanted to show my talent to a wider audience.* („odniósł się i rozwinał”)
- okoliczności, osób, wydarzeń, które miały wpływ na podjęcie przez zdającego tej decyzji, np. *My friend encouraged me to take part in this competition.* („odniósł się”)
- korzyści/zalet wynikających z wzięcia udziału w konkursie, np. *Thanks to the competition I wanted to develop my photography skills.* („odniósł się”)

Wymagany jest spójnik „so”, „because”, gdy z kontekstu wypowiedzi nie wynika powód/cel wzięcia udziału w konkursie, np. *It was organized in Warsaw.* („nie odniósł się”), ALE *I wanted to take part in the competition because it was organized in Warsaw.* („odniósł się”)

Samo podanie informacji/faktów/szczegółów o konkursie, np. podanie nazwy konkursu, składu jury, informacji o zasadach organizacji i/lub warunkach udziału w konkursie i nie wskazanie, że był to powód wzięcia udziału w konkursie, **nie jest traktowane** jako realizacja tego podpunktu polecenia, ALE może być traktowane jako element rozwijający, pod warunkiem, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli podaje powód uczestnictwa w tym konkursie, np. *I took part in the “Dream Holiday” contest.* („nie odniósł się”); *I like challenges and competing. I took part in the “Dream Holiday” contest.* („odniósł się i rozwinał”)

Akceptowane jest podanie powodu wzięcia udziału w konkursie w czasie teraźniejszym i/lub przyszłym, np. *Competitions are great. You can test your skills and have a lot of fun. That's why I decided to take part.* („odniósł się i rozwinał”)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie podaje powodu wzięcia udziału w konkursie, np.

– przedstawia swoje wrażenia/opinie dotyczące jego uczestnictwa w konkursie, np. <i>I enjoyed the competition very much.</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I took part in a photo competition. The competition was marvellous.	Taking photos is my passion and that is why I decided to take part in the competition. As I saw the advert for this contest I thought "Why not?"	I took part in it because the organizers offered a professional photography course and a money prize for the winner. Three weeks ago, I bought a camera and I wanted to try it out, so I took part in the competition.

• opisz, co przedstawia Twoje zwycięskie zdjęcie

V.1) Zdający opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje swoje zwycięskie zdjęcie, czyli zdjęcie dzięki któremu wygrał konkurs.

Jako **opis** uznaje się odniesienie do tego, co jest przedstawione na zdjęciu, na przykład:

- tematyki, np. *My photo is related to fashion/architecture/sport/astronomy.* („odniósł się”); *The photo shows love.* („odniósł się”)
- obiektu, przedmiotu, osoby, miejsca, zjawiska, czynności uwiecznionych na zdjęciu, np. *I took a photo of my cat with a tiny butterfly on her nose.* („odniósł się i rozwinął”), *There is a forest fire in my photo.* („odniósł się”); *I took a photo of people surfing on a wave. It was marvellous and I used it.* („odniósł się i rozwinął”)
- pory roku/dnia wykonania zdjęcia, panującej wówczas pogody, np. *The photo shows a beach at sunrise.* („odniósł się”); *In my photo is Polish autumn.* („odniósł się”)

Nie jest wymagane użycie wyrażenia wskazującego, że opisywane zdjęcie było zdjęciem zwycięskim, **pod warunkiem**, że kontekst nie wyklucza, że jest to zdjęcie zgłoszone do konkursu.

Jeżeli zdający podaje informacje dotyczące np.

- kształtu/rozmiaru/koloru zdjęcia,
- daty/miejsca/sposobu/powodu jego wykonania
- atmosfery, nastroju, prezentowanego na zdjęciu
- opinii zdającego lub innych osób na temat jego zdjęcia

to **nie są one uznawane za opis** tego, co przedstawia zdjęcie, np. *I decided to send the photo taken three years ago.* („nie odniósł się”) ALE mogą być traktowane jako element rozwijający, **pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli dokonuje opisu zdjęcia, np. *In the photo used in the competition there is a group of runners taking part in the marathon. I took it three years ago.* („odniósł się i rozwinął”)

The photo is adorable. („nie odniósł się”); *In my photo you can see dogs playing on a beach. The photo is adorable.* („odniósł się i rozwinął”)

I took the photo when I was on holiday in Italy. ("nie odniósł się"); Being on holiday in Italy I was shocked seeing so many turtles on the beach and I decided to take a photo of them. ("odniósł się i rozwinał")

The atmosphere in the photo is cheerful. ("nie odniósł się"); The atmosphere in the photo is cheerful. People are dancing and smiling. ("odniósł się i rozwinał")

It's a black and white photo. ("nie odniósł się"); It's a black and white photo of my grandma. ("odniósł się")

Nazwy przedstawionych na zdjęciu miejscowości, krajów lub regionów, użyte w języku innym niż język egzaminu, **nie są akceptowane** jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *The picture shows Londyn.* ("nie odniósł się"); *The picture shows London.* ("odniósł się")

Jeśli zdający używa nazwy w języku innym niż zdawany, ale podaje objaśnienie tej nazwy w języku angielskim, to taka informacja jest uwzględniana w ocenie treści, np. *The picture shows Nowa Huta.* ("nie odniósł się"); *The picture shows the city of / the street in Nowa Huta.* ("odniósł się")

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający opisuje zdjęcie, ale nie jest to zdjęcie, które zdający zgłosił do konkursu, np. *My mother took a picture during the ceremony. Of course, it shows me getting the prize.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinał
All my friends are delighted with my winning picture.	My photo shows the Eiffel Tower/Buckingham Palace.	The picture shows artists in the street. They look annoyed.
My photo is beautiful and original.	My winning picture is a photo of a butterfly on a cup.	I sent a photo of a frozen lake. It's special to me. I took it after a great day.

• **zrelacjonuj przebieg wręczania nagród**

- V.3) **Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].**
- V.2) **Zdający opowiada o czynnościach [...] i wydarzeniach z przeszłości [...].**
- VII.3) **Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.**

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający relacjonuje **przebieg** wręczania nagród. Za relacjonowanie przebiegu wręczania nagród uznaje się odniesienie do przynajmniej jednej czynności, która miała miejsce w trakcie wręczania nagród lub opisanie, co się wydarzyło w trakcie wręczania nagród, np. *The ceremony started with a concert and then the winners got their prizes and congratulations.* ("odniósł się i rozwinał") *During the ceremony the organizer gave me a new camera.* ("odniósł się"); *When I was getting a prize on stage, people started shouting and clapping hands.* ("odniósł się i rozwinał")

Jeśli zdający nie relacjonuje przebiegu wręczania nagród, czyli nie uwzględnia żadnej czynności, ale podaje informacje/fakty dotyczące, np.

- osób, które uczestniczyły we wręczaniu nagród, np. członków jury, grona laureatów/gości – ich liczbę, wygląd
- miejsca, w którym dokonano wręczenia nagród
- czasu trwania uroczystości/imprezy
- atmosfery panującej w trakcie wręczania nagród,

to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *The event took place in the local cinema. It was a very nice ceremony. (R→O) The ceremony lasted from 2 p.m. to 4 p.m. (O->NO)*

W/w fakty/informacje mogą być traktowane jako element rozwijający pod warunkiem, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wskazuje przynajmniej jedną czynność wykonaną w trakcie wręczania nagród, np. *Over 50 people were invited to the award ceremony in the gallery. All of them asked me for a selfie.* („odniósł się i rozwinął”); *The ceremony lasted two hours. There were many long speeches.* („odniósł się i rozwinął”)

Samo poinformowanie, że zdający dostał nagrodę, nie jest realizacją tego podpunktu polecenia, jeśli z kontekstu nie wynika, że zdający odnosi się do przebiegu wręczania nagród, np. *When I won the photo competition, I got a prize.* („nie odniósł się”); *They gave me a bike as a prize.* („nie odniósł się”); ALE *I won a photo competition and I got a prize at the city hall.* („odniósł się”); *I won a photo competition and I got a bike from the president at the city hall.* („odniósł się i rozwinął”);

Wyrażenie opinii o przebiegu wręczania nagród, **nie jest uznawane** za relacjonowanie przebiegu wręczania nagród, np. *The ceremony was fantastic.* („nie odniósł się”)

ALE może być traktowane jako element rozwijający pod warunkiem, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wskazuje co działa się w trakcie wręczania nagród, np. *The ceremony was fantastic. A famous photographer gave me the prize and then we talked about my photo.* („odniósł się i rozwinął”)

Akceptowana jest realizacja tego podpunktu polecenia poprzez zrelacjonowanie przebiegu przekazania nagrody w sposób inny niż odbiór osobisty, np. *I got an email from the organizers and a week later my prize came by post.* („odniósł się i rozwinął”)

Wymagane jest użycie czasu przeszłego. Jeżeli zdający realizuje ten podpunkt polecenia w czasie teraźniejszym, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *I go to the stage and take a prize from the president.* (R->O)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie relacjonuje przebiegu wręczania nagród, np.

- informuje, że nie odbyło się wręczanie nagród, np. *I'm disappointed because I haven't got my prize yet.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
There were five people in the jury.	I was late for the event, but they gave me my prize.	During the ceremony the awards were presented by the mayor. Then the audience started to clap their hands.

At the meeting I was dressed in a suit.	After getting the prize, I posed for a photo.	My favourite famous photographer was invited. He handed my prize to me and shook my hand.
---	---	---

- zachęć kolegę do udziału w konkursie fotograficznym w przyszłym roku i napisz, w jaki sposób pomożesz mu przygotować się do tego konkursu.

VII.8) Zdający [...] zachęca [...].

VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (zachęcenie kolegi do udziału w konkursie fotograficznym w przyszłym roku **oraz** poinformowanie w jaki sposób zdający pomoże mu przygotować się do tego konkursu) i zrealizowanie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *You should also take part in the photo competition the following year. It's really worth doing it. Maybe someday we'll go on a trip together and I'll show you how to take good photos.* („odniósł się i rozwinał”)

Jeżeli zdający w minimalnym stopniu nawiązał tylko do jednego członu, tj.:

- a) zachęcił kolegę do udziału w konkursie fotograficznym w przyszłym roku, np. *Think about taking part in such a competition. It has many advantages.* (nawiązanie do pierwszego członu, drugi niezrealizowany) ALBO
- b) napisał w jaki sposób pomoże koledze przygotować się do konkursu, np. *I'll send you the rules of the photo contest if you decide to take part in it.* (nawiązanie do drugiego członu, pierwszy niezrealizowany),

wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jeżeli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, np.

- a) *I know that you are not willing to take part in such a contest but I hope you'll understand that it is really worth taking pictures of the best moments of your life, showing them to others and maybe becoming a winner.* (rozbudowane zachęcenie kolegi do wzięcia udziału w konkursie fotograficznym w przyszłym roku, ale brak poinformowania w jaki sposób zdający pomoże mu przygotować się do tego konkursu);
- b) *I'll send you some links to websites showing how to take the best pictures. And next I'll arrange a meeting with a professional photographer who will prepare you for the contest.* (rozbudowana informacja, w jaki sposób zdający pomoże koledze przygotować się do konkursu fotograficznego, ale brak zachęcenia kolegi do udziału w tym konkursie w przyszłym roku),

wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Nie jest wymagane poinformowanie, że konkurs fotograficzny do którego zdający zachęca kolegę odbędzie się w przyszłym roku, **pod warunkiem**, że z kontekstu pracy wynika, że będzie to kolejny/przyszły konkurs fotograficzny.

Informacja, że konkurs odbędzie się w przyszłym roku **nie jest traktowana jako element rozwijający**.

Akceptowane są różne sposoby zachęcenia kolegi do wzięcia udziału w kolejnym konkursie fotograficznym. Nie jest wymagane użycie wyrazów *zachęcać, zachęta, np. Why don't you take part in the competition next year?* („odniósł się”); *I think it's a good idea to take part in the next competition.* („odniósł się”); *Maybe we will try to compete next year together.* („odniósł się”)

Informacja o gotowości do udzielenia pomocy **nie jest traktowana jako realizacja ani pierwszego, ani drugiego członu tego podpunktu polecenia, np. Next year there is also a competition. I can help you prepare for it.** („nie odniósł się”)

Jeżeli zdający zniechęca kolegę do wzięcia udziału w konkursie fotograficznym w przyszłym roku, to taka realizacja pierwszej części tego podpunktu polecenia nie jest akceptowana, np. *If I were you, I wouldn't take part in such a photo contest.* („nie odniósł się”)

Jeżeli zdający informuje, co kolega może/powinien zrobić, żeby przygotować się do konkursu, nie wskazując na czym będzie polegała pomoc zdającego, to taka realizacja drugiej części podpunktu polecenia nie jest akceptowana, np. *If you want to take part in such a contest, you should find the right instructor.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
There is a competition next year.	You should try taking part in such a contest next year.	If I were you, I would take part in the contest next year. I can give you some advice that will let you win.
Please help me take better pictures.	Take part in the next competition. I'll give you some advice.	I suggest you take part next year; I will help you. I can lend you my professional camera.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB w wypowiedzi występują sporadyczne usterki w spójności i/lub logice.
1 pkt	Wypowiedź zawiera dość liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment tekstu (np. 1–2 zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt. Jeśli takich fragmentów jest więcej lub są one dłuższe, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać np. z:
  - braku połączenia wypowiedzi piszącego z podanym początkiem, np. **Hi Mark, Guess what! Last week I won a photo competition for teenagers. Dear Mark. How are you?**
  - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych (przeskakiwania z jednego czasu gramatycznego na inny), np. *Maybe you started in the competition. I will help you.*
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Brak podziału na akapy nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.

6. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
7. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
8. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
9. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia

Praca możetrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B1, które umożliwiają

zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzyji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzyji i użyte zostały jedynie najprostsze środki językowe.

Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *good*, *nice*, *interesting*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *heavy traffic* zamiast *many cars on the road*; *There is a book on the table*. zamiast *On the table is a book*.).

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiałym dla odbiorcy, np. *The book was written in the 19th century*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak ✓ w miejscu brakującego wyrazu	Marek ✓ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gżac</u> w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u> .

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
  - nieczytelna LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
  - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie sąbrane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli wypowiedź zawiera **60** wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczególnych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułów, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*. Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślone linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślone jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta

indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), 1789 (1 wyraz), 10.01.2020 (1 wyraz), 10 September (2 wyrazy)
2. Jako **jeden** wyraz liczone są:
  - formy skrócone (*don't*, *can't*, *isn't*, *haven't* itd.)
  - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built*, *twenty-four*,
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*,
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu,
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „bużki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 wyrazy.